

Borstvorming bij de man

Gynaecomastie

De arts heeft aangegeven dat u gynaecomastie heeft, oftewel borstvorming bij de man. Hieronder vindt u informatie over de mogelijke oorzaken, klachten en behandelmogelijkheden van gynaecomastie. Heeft u na het lezen nog vragen? Stel deze dan gerust aan uw behandelend arts of aan de verpleegkundige.

Wat is gynaecomastie en hoe ontstaat het

Hieronder volgen drie vormen van gynaecomastie.

Fysiologische gynaecomastie

Als baby hebben zowel meisjes als jongens kleine klierschijfjes achter de tepel. Doorgaans verdwijnen deze klierschijven bij de jongens in de kindertijd. In de pubertijd ontstaat onder invloed van hormonen bij meisjes borstvorming. Ook bij jongens komt het regelmatig voor dat in de pubertijd onder invloed van hormonen de borstklieren gaan opzwellen. Meestal is dat dubbelzijdig, maar het kan ook wel eens enkelzijdig zijn. De in de pubertijd ontstane vergroting is meestal kortdurend, maar kan ook meer dan drie jaar blijven bestaan. Op babyleeftijd en in de pubertijd is deze borstklierzwelling bij de man 'fysiologisch'. Dat wil zeggen dat het niet abnormaal is, maar een normale reactie is van de borstklier op hormonen. Vanaf middelbare leeftijd kan de borstklier bij de man tijdens het ouder worden ook gaan opzwellen. Een borstkliervergroting bij de man is meestal te voelen als een elastische zwelling van ongeveer 1 à 2 cm achter de tepel.

Niet-fysiologische gynaecomastie

Naast de natuurlijke oorzaak voor gynaecomastie zijn er nog meer oorzaken, namelijk:

- Als bijwerking van bepaalde medicijnen, zoals: anabole-steroïden, prednison en hartmedicijnen.
- Als reactie op stofwisselingsveranderingen bij lever- of nierziekte.
- Bij verandering in de productie van de hormonen (te geringe productie door de zaadbal), stress of bij het slikken van hormonen.
- Bij hormoonproducerende gezwellen van zaadbal of luchtwegen.
- Bij borstkanker bij de man.
- Pseudo-gynaecomastie: dit betekent dat de borstklier zelf niet gezwollen is, maar dat de zwelling door vetafzetting is ontstaan.

Geen oorzaak

Meestal kan er geen oorzaak worden gevonden voor de gynaecomastie.

Welke klachten kan gynaecomastie geven

Meestal wordt gynaecomastie opgemerkt, doordat er achter één of beide tepels een vaak pijnlijke zwelling ontstaat. Dit kan cosmetische bezwaren geven en kan hinderlijk zijn, bijvoorbeeld bij het dragen van bretels of rugzak.

Is er nog nader onderzoek nodig

Fysiologische gynaecomastie

Bij fysiologische gynaecomastie op babyleeftijd en in de pubertijd is een lichamelijk onderzoek meestal voldoende.

Niet-fysiologische gynaecomastie

Naast lichamelijk onderzoek is ook aanvullend onderzoek nodig:

- Een mammografie: dit is een röntgenfoto van de borsten. Hierop is de borstklier goed te zien en kan bekeken worden of er afwijkingen te zien zijn. Meestal is dit onderzoek voldoende.
- Soms is een echografie nodig.
- Om een afwijking verder te kunnen onderzoeken kan een beetje weefsel worden gepuncteerd uit een afwijking. Dit wordt een biopsie genoemd.
- Daarnaast kan bloedonderzoek worden gedaan.

Wat zijn de behandel mogelijkheden

- Fysiologische gynaecomastie verdwijnt in de regel vanzelf. Hier hoeft dan ook niets aan te gebeuren.
- Bij niet-fysiologische gynaecomastie wordt afhankelijk van de oorzaak een behandelplan opgesteld. Als de gynaecomastie bijvoorbeeld het gevolg is van medicijngebruik wordt bekeken of het medicijn kan worden vervangen of gestopt. Als het borstkanker blijkt te zijn, wordt er een oncologisch behandelplan opgesteld.
- Is een zaadbalgezwel de oorzaak? Dan wordt u verwezen naar de uroloog voor een verdere behandeling.
- Als de oorzaak niet duidelijk is, kan worden besloten tot een operatie. Dit hangt af van de omstandigheden en de klachten. Daarbij wordt het klierweefsel onder de tepel door verwijderd. Deze operatie vindt vaak onder narcose plaats, in dagopname.

Deze ingreep wordt meestal niet vergoed door de zorgverzekeraar.
Neem hiervoor contact op met uw zorgverzekeraar.

Vragen

Voor vragen kunt u contact opnemen met de mammapoli tussen 8.00 – 12.00 uur en 13.00 – 16.00 uur, telefoon 058-286 6660 (keuze 3).

---

www.mcl.nl

Medisch Centrum Leeuwarden	058 – 286 66 66
Oncologisch Centrum Leeuwarden, polikliniek (bereikbaar tussen 8.00 – 12.00 uur en 13.00 – 16.00 uur) Mammapoli, keuze 3	058 – 286 66 60
Verpleegkundig consulent mammacare	058 – 286 67 99